

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 326/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], právne zastúpenej advokátom Mgr. Romanom Tomanom, PhD., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1 a 2, ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazmi Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 18. januára 2017 sp. zn. BB-ŠTS-V-44-1/17-Ntt-29 a sp. zn. BB-ŠTS-V-45-1/17-Ntt-30 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenia základných práv podľa

čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1 a 2, ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazmi Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 18. januára 2017 sp. zn. BB-ŠTS-V-44-1/17-Ntt-29 a sp. zn. BB-ŠTS-V-45-1/17-Ntt-30 (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, na základe ktorých boli vyhotovované zvukové záznamy v automobiloch Audi S 6 (vlastnila a používala ho aj sťažovateľka) a BMW, ktoré vlastnila obchodná spoločnosť so sídlom v Českej republike, pre účely zaznamenávania komunikácie sťažovateľky s jej druhom [REDAKOVANÉ] a inými podozrivými osobami, ktorí tiež používali uvedené osobné motorové vozidlá (ďalej aj „príkazy špecializovaného trestného súdu“). Na tieto osoby bola tiež podaná 29. októbra 2018 obžaloba prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/I Gv 173/16/1000-592 pre spáchanie viacerých závažných trestných činov.

2. O týchto príkazoch špecializovaného trestného súdu vydaných podľa § 114 Trestného poriadku sa sťažovateľka ako poškodená dozvedela od svojho právneho zástupcu, ktorý je zároveň zástupcom aj jej druha, až 22. januára 2020. Dovtedy nemala o týchto príkazoch vedomosť. Tieto príkazy však nemohla pripojiť ani k ústavnej sťažnosti, pretože nimi nedisponuje a súčasne podliehajú aj príslušnému stupňu utajenia podľa osobitného predpisu.

3. Sťažovateľka cituje relevantnú právnu úpravu (§ 2 ods. 2, § 10 ods. 21 a § 114 ods. 1 až 5 a ods. 8 Trestného poriadku), ako aj obsah základných práv na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov, na nedotknuteľnosť obydlia, na listové tajomstvo a ochranu osobných údajov, na rešpektovanie súkromného a rodinného života, práva na súdnu ochranu zakotvených v ústave a práv na spravodlivé súdne konanie a ochranu súkromia zakotvených v dohovore, ktorých porušenie namieta.

4. Z príkazov špecializovaného trestného súdu, resp. z návrhu úradu špeciálnej prokuratúry malo tiež vyplývať, že uvedené osobné motorové vozidlá podliehali monitorovaniu Polície Českej republiky (ďalej len „polícia“) formou priestorového odposluchu, keďže tieto vozidlá sa často premiestňovali medzi dvomi republikami. Tvrdí, že tieto príkazy boli vydané iba pro forma k už vydanými príkazom polície, čo nie je podľa Trestného poriadku prípustné. S poukazom na § 114 ods. 4 prvú vetu Trestného poriadku ak boli tieto príkazy vydané políciou v čase pohybu automobilov na území Slovenskej republiky, boli vydané v rozpore so zákonom.

5. Z namietaných príkazov tiež nevyplýva, že by sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu vydal súhlas na vstup do obydlia, resp. do osobného vozidla. Otázkou tiež ostáva podľa sťažovateľky, či bolo vyhotovovanie zvukových záznamov na základe príkazov z 18. mája 2018 predčasne skončené a či táto skutočnosť bez meškania bola oznámená sudcovi pre prípravné konanie, ktorý tieto príkazy vydal. Zvukové záznamy mali byť podľa nej zničené.

6. Sťažovateľka dáva do pozornosti, že sa nemôže domáhať ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom, pretože proti nej nebolo a nie je vedené trestné konanie, kde by mohla vzniesť námietku nezákonnosti priestorového odpočúvania jej osoby. Ako príklad uvádza judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a aj ústavného súdu a tvrdí, že príkazmi špecializovaného trestného súdu došlo k porušeniu jej označených práv v bode 3.

7. Na tomto základe sťažovateľka sa v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia označených práv v bode 1 a 3 príkazmi špecializovaného trestného súdu, ktoré žiada zrušiť a súčasne žiada, aby ústavný súd prikázal špecializovanému trestnému súdu zlikvidovanie všetkých záznamov vo všetkých formách, ktoré boli získané týmito nezákonnými príkazmi. Súčasne sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 20 000 € a náhrady trov konania. K ústavnej sťažnosti priložila sťažovateľka aj viaceré prílohy, okrem namietaných príkazov, ktoré údajne nemá k dispozícii, hoci ich jasne uvádza v bode D, že *„neobsahujú ani len zmienku o tom, prečo sa vyšetrovanie nemohlo*

uskutočniť inými menej rušivými prostriedkami“ a podobne (pozri ďalej jej sťažnostné argumenty v bode E).

II.

Relevantná právna úprava a posúdenie veci ústavným súdom

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Ústavný súd pripomína, že nie je osobitnou preskúmovacou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov. Medzi prioritné úlohy ústavného súdu nepatrí kontrola rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska zákonnosti a správnosti ich postupov, ale posudzovanie konformity týchto postupov s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou ratifikovanou a vyhlásenou spôsobom ustanoveným zákonom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 24/07, III. ÚS 217/09, III. ÚS 522/2011).

14. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07, tiež II. ÚS 602/2015). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

15. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či bola podaná vo forme ustanovenej § 40 zákona o ústavnom súde a či spĺňa všeobecné a osobitné náležitosti ustanovené § 39 ods. 3 a

4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde a ďalšie procesné podmienky vyplývajúce z § 124 zákona o ústavnom súde.

16. Sťažovateľka sa v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia označených práv v bode 1 a 3 príkazmi špecializovaného trestného súdu (sudcu pre prípravné konanie) z dôvodov uvedených v bodoch 3 až 6, ktoré žiada zrušiť a súčasne žiada, aby ústavný súd prikázal špecializovanému trestnému súdu zlikvidovanie všetkých záznamov vo všetkých formách.

17. V súlade s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého ak je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho ústavnú sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci, postupoval ústavný súd aj pri posudzovaní tejto ústavnej sťažnosti.

18. Ústavný súd zastáva iný názor ako sťažovateľka, a to, že mala a tiež aj bude mať účinnú možnosť namietat' (ne)zákonnosť vydaných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov v konaní pred všeobecnými súdmi konajúcich v konkrétnej trestnej veci (už v štádiu po podaní obžaloby) a tam preskúmať, či príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov spĺňali náležitosti dané príslušným zákonným ustanovením, a následne posúdiť, či boli informačno-technické prostriedky použité v súlade s vydanými príkazmi.

20. Ako to vyplýva z príloh k ústavnej sťažnosti (zápisnice o výsluchu svedka – poškodeného z 24. januára 2020), sťažovateľka je v trestnej veci „zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa“ v pozícii svedkyne – poškodenej. Sťažovateľka navyše sama tvrdí, že sa o príkazoch špecializovaného trestného súdu dozvedela ešte 22. januára 2020, avšak pri jej výsluchu 24. januára 2020 (pozri strany 14 a 15) pred úradom inšpekčnej služby tieto námietky vôbec neuplatnila. Nie je ani zrejmé, či tak učinila už po podaní obžaloby v konaní pred špecializovaným trestným súdom pred podaním ústavnej sťažnosti, pretože to v ústavnej sťažnosti nespomína.

21. Navyše, sťažovateľka je aj sama dokonca v pochybnostiach, či nebolo vyhotovovanie zvukových záznamov na základe príkazov z 18. mája 2018 už predčasne skončené a či táto skutočnosť bez meškania bola oznámená sudcovi pre prípravné konanie, ktorý tieto príkazy vydal.

22. Trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 197/08).

23. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 7. júla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu